

MOLENVLIETSEDIJK

Ecologie

Rapportage ecologisch onderzoek naar kerkuil

Molenvlietsedijk te Tholen

Opdrachtgever	Gemeente Tholen Postbus 51 4690 AB Tholen
Rapportnummer	14283.001
Versienummer	D2
Status	Eindrapportage
Datum	21 juni 2021
Vestiging	Zuid-Holland Max Euwelaan 21-29 3062 MA Rotterdam 088 - 5001600 rotterdam@econsultancy.nl
Opsteller	De heer N. Zwartjes, BSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer drs. A.N. de Keijzer
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	10
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	11

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Gemeente Tholen opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek naar de kerkuil aan de Molenvlietsedijk te Tholen.

Het aanvullend ecologisch onderzoek naar de kerkuil is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen ontwikkeling van een woonwijk nabij een voortplantingsplaats van een kerkuil. Daarnaast zal de voortplantingsplaats van de kerkuil verdwijnen en zijn alternatieve voortplantingsplaatsen in de directe omgeving gezocht en gevonden (zie hoofdstuk 7). Onderhavig onderzoek analyseert het bestaande leefgebied en de invloed van de plannen hierop. De geschiktheid van de alternatieve nestlocaties zal getoetst worden in het activiteitenplan.

Het aanvullend ecologisch onderzoek heeft als doel in te schatten hoe de functionaliteit van bestaande voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen behouden kan blijven bij de realisatie van de woonwijk. Er wordt in onderhavig onderzoek rekening gehouden met onderlinge concurrentie van een diersoort voor voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in mei 2020 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 12364.002, d.d. 18 juni 2020). Bij de quickscan Wet natuurbescherming is namelijk een kerkuil broedlocatie gevonden in een asbestschuur die gesloopt gaat worden, waar vervolgens een nieuwbouwwijk wordt gerealiseerd.

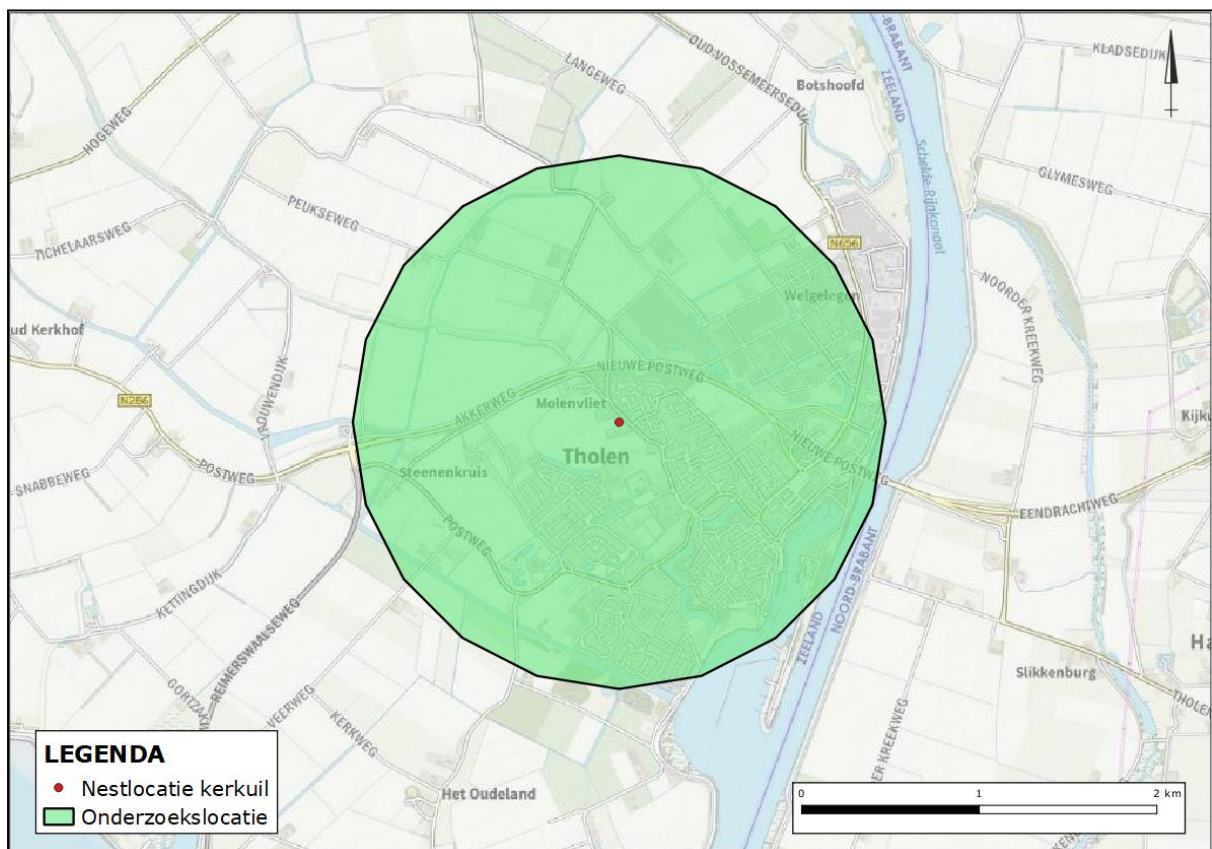
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

In alinea 2.1 wordt het gebied weergegeven en toegelicht. De onderzoekslocatie is afgebakend op basis van de maximale afstand die een kerkuil aflegt van zijn voortplantingsplaats of vaste rust- en verblijfplaats afgaat naar zijn foerageergebied tijdens het broedseizoen. In alinea 2.2 wordt de ligging van de woonwijk binnen de onderzoekslocatie weergegeven en toegelicht.

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De te analyseren onderzoekslocatie betreft de leefomgeving rondom de bestaande voorplantingsplaats en/of rustplaats van een kerkuil ($\pm 7.0 \text{ km}^2$, radius van 1500 meter rondom de nestlocatie; bron: Kennisdocument kerkuil BIJ12, 2017). De bestaande voorplantingsplaats en/of rustplaats van de kerkuil is gelegen aan de Molenvlietsedijk, circa 800 meter ten noordwesten van de kern van Tholen. In figuur 1 is de onderzoekslocatie met daarin centraal de bestaande voorplantingsplaats en/of rustplaats weergegeven.

Figuur 1. Topografische ligging onderzoekslocatie.

Binnen de onderzoekslocatie vallen voornamelijk agrarische bouwgronden, agrarische erven en de stad Tholen. Door de onderzoeklocatie heen loopt de provinciale weg N286.

Figuur 3. Concept ontwikkelingsplan voor de woonwijk Molenvliet. De diverse kleuren geven ieder een eigen gebied weer. Wit is hoofdstructuur, blauw is water, groen is openbaar groen en rood is uitteefbare grond. Bron: Bureau Wissing, 2021.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de voorgaande quickscan Wet natuurbescherming (rapport 12364.002, versie D2, d.d. 18 juni 2020) blijkt dat er aanvullende informatie nodig is om de effecten van de sloop van de asbestschuur en de realisatie van een nieuwbouwwijk volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming. Tijdens het voorgaande quickscan Wet natuurbescherming onderzoek is een voortplantingsplaats en/of vaste rust- en verblijfplaats van een kerkuil vastgesteld in de betreffende asbestschuur.

De kerkuil is een beschermde inheemse diersoort en valt onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Voor de kerkuil geldt dat de voorplantingsplaats en/of rustplaats jaarrond is beschermd.

Door het weghalen van de asbestschuur en het realiseren van een woonwijk nabij de voorplantingsplaats en/of rustplaats van een kerkuil, zal lid 4 van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming worden overtreden: "het is het verboden de voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen van de kerkuil te beschadigen of te vernielen".

Niet alleen de fysieke vorm van een voorplantingsplaats en/of rustplaats zijn beschermd ook de functionaliteit is conform het Kennisdocument Kerkuil beschermd en dient behouden te blijven. De functionaliteit van een voorplantingsplaats en/of rustplaats is afhankelijk van de leefomgeving van desbetreffend diersoort (Kennisdocument kerkuil BIJ12, 2017). Deze leefomgeving, wettelijk aangeduid als "de functionele leefomgeving", voorziet in de behoeftes van een diersoort waardoor een succesvolle voorplanting mogelijk is. In de voorgaande quickscan Wet natuurbescherming werd geconcludeerd dat de functionaliteit van de waargenomen voorplantingsplaatsen en/of rustplaats aan de Molenvlietsedijk mogelijk werd verminderd door de afname van de functionele leefomgeving. Hierdoor viel een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de kerkuil niet uit te sluiten. Om hier met zekerheid uitspraken over te kunnen doen, is onderhavig onderzoek uitgevoerd.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Binnen het onderzoeksgebied is het leefgebied van de kerkuil geanalyseerd. Voor het onderzoeksgebied van de kerkuil is een straal van 3 km rond de voorplantingsplaats of rustplaats aangehouden. De grote van de onderzoekslocatie is vastgesteld op basis van de maximale afstand die een kerkuil van zijn voortplantingsplaats afvliegt in het broedseizoen (Kennisdocument kerkuil BIJ12, 2017; Cathry et al., 2012; Regan, 2016).

Het functionele leefgebied van een voorplantingsplaats en/of rustplaats, is het gebied nodig om de voorplantingsplaats en/of rustplaats als zodanig te laten functioneren (Kennisdocument kerkuil BIJ12, 2017). Een voorplantingsplaats en/of rustplaats kan alleen succesvol functioneren als er voldoende habitat van geschikte kwaliteit aanwezig is. Het voortplantingssucces is afhankelijk van het voedselaanbod en de concurrentie binnen het functionele leefgebied (Taylor, 1996; Rodriguez et al., 2006).

Om het beschikbare voedselaanbod te kwantificeren is de oppervlakte van geschikt habitat binnen het functionele leefgebied in kaart gebracht en vergeleken met de nieuwe situatie na de ingreep. Een geschikt foerageergebied voor een kerkuil moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Er moeten nachtelijk actieve muizen aanwezig zijn. Ruige vegetaties, afvalopslag, akkerranden en plekken voor opslag van hooi, snoeimateriaal zijn aantrekkelijke plekken voor muizen.
- Er moeten voldoende oriëntatie mogelijkheden en schuilplekken aanwezig zijn, bijvoorbeeld in houtsingels en hagen.
- Er moeten voldoende zit- en uitkijkposten zijn.
- Er moeten open vlaktes zijn waar een kerkuil tot 1 meter boven kan vliegen.
- Er mag geen verstoring en versnippering door grotere wegen zijn (>80km/h).

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke factoren invloed hebben op het functionele leefgebied van de kerkuil en zijn de voorplantingsplaatsen en/of rustplaatsen van concurrerende roofvogels opgevraagd bij lokale werkgroepen. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Tevens is er ook een veldronde uitgevoerd, tijdens dit veldbezoek zijn verse braakballen waargenomen bij de nestlocatie in de asbestschuur, wat duidt op aanwezigheid van de kerkuil.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

In hoofdstuk 5 wordt het habitat binnen de onderzoekslocatie van de kerkuil geanalyseerd en gekwalificeerd als geschikt-, ongeschikt- en optimaal habitat. Aanvullend hierop is de afname van dit habitat door de aanleg van de woonwijk berekend.

De primaire voedselbron van de kerkuil bestaat voor 98% uit muizen waarvan voornamelijk veld- en spitsmuizen (soortenstandaard kerkuil, 2014). Binnen het onderzoeksgebied komen de veld- en spitsmuis voor in open graslanden, graanakkers, wegbermen, slootkanten en agrarische erven. Ze hebben een voorkeur voor drogere gebieden met kort gras (zoogdiervereniging, 2017). Deze gebieden zijn gekwalificeerd als geschikt habitat voor kerkuilen. Veld- en spitsmuizen ontbreken in drassige streken, bossen en in gebieden met hoge begroeiing (zoogdiervereniging, 2017). Deze gebieden zijn gekwalificeerd als ongeschikt habitat voor kerkuilen. Gebieden waarbij naast veld- of spitsmuizen ook oriëntatie mogelijkheden, schuilplekken en/of zit- en uitkijkposten aanwezig zijn, zijn gekwalificeerd als optimaal habitat voor de kerkuil. In figuur 4 zijn de verschillende habitats binnen het onderzoeksgebied weergegeven. De oppervlakte die tussen en rondom de ongeschikte en optimale habitats liggen is het habitat wat als geschikt is gekwalificeerd voor de kerkuil.

De wegen met een snelheid van 80 km/h, of hoger, vormen een barrière voor de kerkuil. Hierdoor zijn de gebieden aan de noordzijde van de N286 niet geschikt als functioneel leefgebied.

Figuur 4. Habitat analyse van de onderzoekslocatie.

Door de bouw van een nieuwbouwwijk is het habitat gelegen binnen het plangebied van de nieuwbouwwijk ongeschikt voor de kerkuil. In figuur 5 is de toename van ongeschikt habitat binnen het functionele leefgebied door de aanleg van de nieuwbouwwijk weergegeven.

Figuur 5 geeft een visuele weergave van de toename van ongeschikt habitat gelegen in het functionele leefgebied van de kerkuil. In tabel I is de analyse van de verschillende habitats binnen het functionele leefgebied van de kerkuil weergegeven.

Figuur 5. Habitat analyse van het functioneel leefgebied na het realiseren van de woonwijk.

Tabel I: Oppervlakte analyse voor en na de ingreep binnen het functionele leefgebied.

omschrijving	oppervlakte nu (ha)	oppervlakte na ingreep (ha)	toename/afname ten opzichte van functioneel leefgebied
<i>Geschikt habitat</i>	113,77	98,80	- 13,16 %
<i>Optimaal habitat</i>	38,85	31,42	- 19,12 %
<i>Ongeschikt habitat</i>	212,82	235,22	+ 10,53 %

Het oppervlakte van ongeschikt habitat neemt met 10,53% toe. Dit betekent dat na de ingreep 64,37% van het leefgebied bestaat uit ongeschikt habitat en 35,63% uit geschikt en optimaal leefgebied (98,80 ha + 31,42 ha). De gemiddelde grootte van een functioneel leefgebied van een kerkuil varieert van 60 ha bij een optimaal leefgebied tot 1.200 ha bij een zeer arm leefgebied (Kennisdokument kerkuil BIJ12, 2017). Op basis van de habitat analyse is te verwachten dat de kerkuil, met minder dan 150 ha aan geschikt habitat, onvoldoende kwalitatief leefgebied heeft om een succesvol functionerende voortplantingsplaats te behouden en ook gezien het feit dat de voortplantingsplaats vernietigd wordt tijdens de realisatie van de nieuwbouw.

Concurrentie

Nabij de onderzoekslocatie zijn nestkasten van kerkuilen aanwezig (persoonlijke communicatie, de heer A. Polderman (uilendeskundige van de lokale werkgroep te Tholen)). De nestkasten zijn gelegen aan de Ceresweg te Tholen op circa 3.000 meter afstand van het kerkuil nest aan de Molenvlietsedijk en mogelijk aan de Luchtenburgseweg op circa 750 meter afstand van het kerkuil nest aan de Molenvlietsedijk. De afstand van de nestkast aan de Ceresweg te Tholen is boven de fusieafstand van 1.000 meter, gehanteerd tijdens broedvogelonderzoek door de vogelvereniging SOVON, het is aannemelijk dat deze nestkast in gebruik is door een andere kerkuil dan waargenomen aan de Molenvlietsedijk (Dijk & Boele, 2011). De andere nestkast, gelegen aan de Luchtenburgseweg is onder de fusieafstand van 1.000 meter, bij deze kast is het aannemelijk dat het kerkuil paar aan de Molenvlietsedijk deze kast gebruikt als een rustplek.

De nestkast gelegen aan de Ceresweg heeft gezien de afstand van circa 3 km geen concurrerend effect op de voortplantingsplaats van de Molenvlietsedijk. Concurrentie om de aanwezige voortplantingsplaats en/of rustplaats is niet aan de orde. Eerdere waarnemingen door de werkgroep kerkuilen suggereert dat het broedsucces in de omgeving niet wordt beïnvloed door de aanwezigheid van andere kerkuilen (persoonlijke communicatie, de heer A. Polderman).

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

De kerkuil is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming op basis van het feit dat de soort onder artikel 1 van de Vogelrichtlijn valt. Bovendien is het een soort als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming omdat de kerkuil vermeld staat in bijlage II van de Conventie van Bern. De kerkuil staat vermeld op de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (RVO, 2009). Op deze lijst vallen de kerkuilnesten onder categorie 3 van vogelnesten: 'nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. Daarnaast staat kerkuil vermeld als kwetsbaar op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2004) (Kennisdocument kerkuil BIJ12, 2017).

Functie van de onderzoekslocatie voor kerkuil

In de huidige situatie functioneert het plangebied als voortplantingsplaats, rustgebied en functioneel leefgebied voor kerkuil. Vanwege de aanwezigheid van de kerkuil op het plangebied moeten compenserende en mitigerende maatregelen genomen worden ten aanzien van een nestlocatie.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Gemeente Tholen een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd naar de kerkuil aan de Molenvlietsedijk te Tholen.

Het aanvullend ecologisch onderzoek naar de kerkuil is uitgevoerd in het kader van van een nieuwe woonwijk “Molenvliet”.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens een woonwijk, genaamd “Molenvliet” te realiseren. De woonwijk Molenvliet zal kunnen voorzien in circa 400 woningen. Ten behoeve van de woonwijk wordt er in het woongebied ook een hoofdontsluiting gerealiseerd, om grote verkeersintensiteit tegen te gaan.

Functie van de onderzoekslocatie voor kerkuil

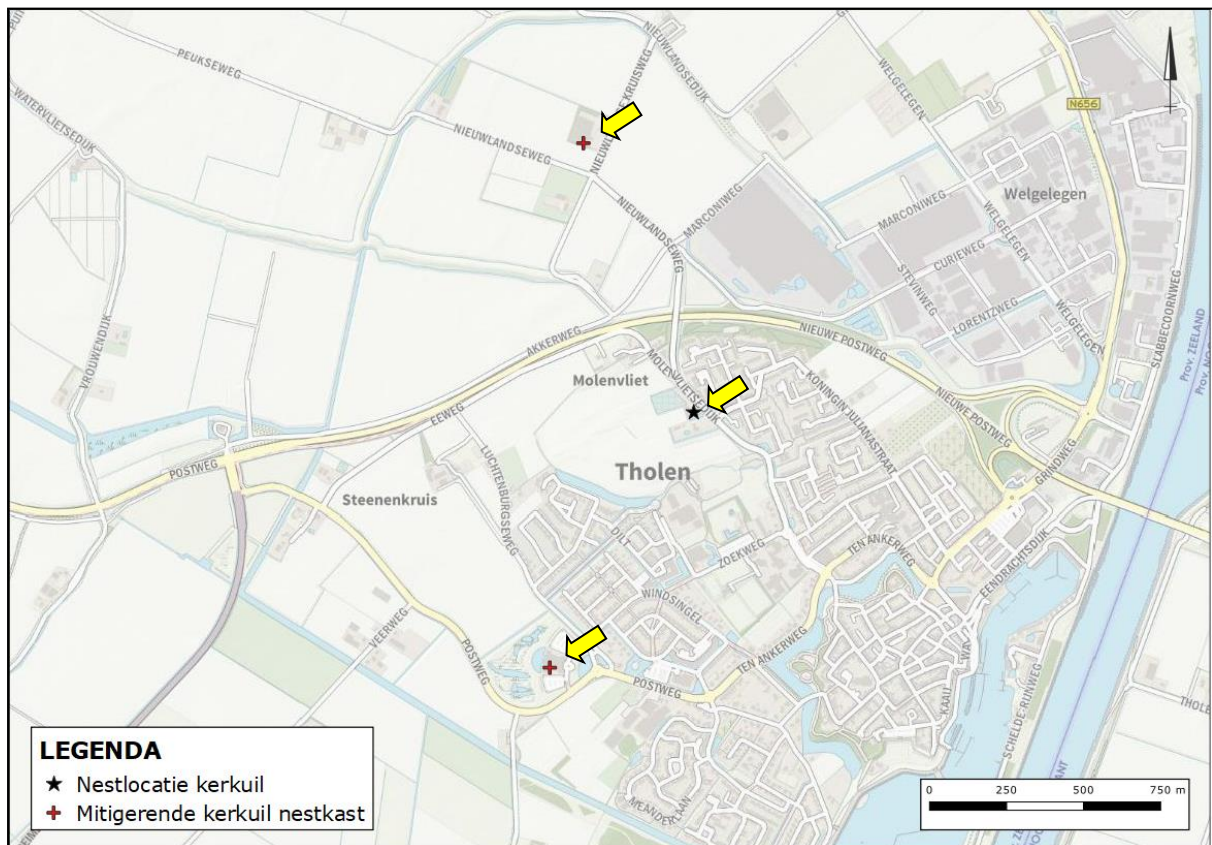
In de huidige situatie functioneert het plangebied als voortplantingsplaats, rustgebied en functioneel leefgebied voor kerkuilen.

De sloop en nieuwbouw van de woonwijk leidt tot verstoring en het verlies van een voortplantingsplaats en functioneel leefgebied van de kerkuil. Bij de voorgenomen plannen is dan ook sprake van overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Een ontheffing kan alleen worden verleend op de gronden zoals opgenomen in artikel 3.3 (Vogelrichtlijn):

- in het belang van de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid.

Conclusie

De uit te voeren ingrepen zullen de voortplantingsplaats en functioneel leefgebied van een kerkuil verstoren en vernietigen en zijn daardoor ontheffingsplichtig. Daarnaast moet de ontheffingsaanvraag ondersteund worden middels een activiteitenplan ten aanzien van deze soort. Van belang is het in een vroeg stadium starten met de voorbereiding van de te nemen mitigerende en compenserende maatregelen. Sommige maatregelen moeten ruim voorafgaand aan de ingrepen gereed zijn, in dit geval 3 maanden. In dit geval zijn er twee kerkuil nestkasten gerealiseerd in de nabije omgeving, één kast is gerealiseerd in een schil van een boerderij aan de Nieuwlandse kruisweg 10 en één kast is gerealiseerd aan een gevel van het gemeentehuis van Tholen, Hof van Tholen 2 (figuur 6). De twee kerkuil nestkasten zijn op 25 maart 2021 opgehangen. De geschiktheid van deze alternatieven nestlocaties zullen worden onderbouwd in het activiteitenplan.

Figuur 6. Topografische ligging van de huidige nestlocatie van de kerkuil en de mitigerende kerkuil nestkasten, die op 25 maart 2021 zijn gerealiseerd.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2017). Kennisdocument Kerkuil Tyto alba, versie 1.0.

Van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Cathry, I., Amano, T., Franco, A.M.A. & Sutherland, W.J., 2012. Influence of spatial and temporal dynamics of agricultural practices on the lesser kestrel: Farmland management and lesser kestrel breeding success. *Journal of Applied Ecology*. Volume 49(1): 99 - 108.

Regan, T., 2016. Barn Owls (*Tyto alba*) Crossing the Road - Examining the Interplay Among Occupancy, Behavior, Habitat Selection, and Roadway Mortality in Southern Idaho. Thesis MSc. Boise State University

Rodriguez, C., Johst, K. & Bustamante, J., 2006. How do crop types influence breeding success in lesser kestrels through prey quality and availability? A modelling approach. *Journal of Applied Ecology*, 43: 587–597.

Taylor I. 1994. Barn owls, predator- prey relationships and conservation. University Press, Cambridge, UK.

Websites

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)

www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

